

НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Аудитын нэр: НИЙСЛЭЛД ХЭРЭГЖСЭН АВТО ЗАМЫН ГҮҮР, ГҮҮРЭН БАЙГУУЛАМЖ, НҮХЭН ГАРЦТАЙ ХОЛБООТОЙ ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН

Аудит хийсэн үндэслэл, бүрэн эрх: Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 11.5 дахь зүйл, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2023 оны А/100 дугаар тушаалаар баталсан Нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын 2024 онд гүйцэтгэх аудитын сэдвийг үндэслэн Төрийн аудитын тухай хуулиар тодорхойлсон бүрэн эрхийн хүрээнд хийнэ.

АУДИТЫН ГОЛ ДҮГНЭЛТ: Төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй ТАХ-г төлөвлөж, төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан нь нэмэлт санхүүжилт шаардагдах, ТАХ удаашрах үндэслэл болжээ.

Тайланг хүргүүлсэн этгээд:

- Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч Х.Нямбаатар-т
- Нийслэлийн замын хөгжлийн газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Г.Баярсайхан

Нэмэлт мэдээлэл, мэдээллийн эх сурвалж: Open.audit.mn

Нийслэл дэх Төрийн аудитын газар

2024.05.27

Аудитын харилцан хамаарал:

Уг аудитаар Нийслэлд хэрэгжсэн авто замын гүүр, гүүрэн байгууламж, нүхэн гарцтай холбоотой төсөл арга хэмжээ нь хөгжлийн бодлогын хөтөлбөр, зорилго, зорилттой холбогдож байгаа болон үр дүнтэй хэрэгжсэн эсэх, төсөл, арга хэмжээг төлөвлөж, гүйцэтгэхэд удирдлагын үйл ажиллагааны сайн тогтолцоо байгаа эсэхийг тодорхойлох, цаашид хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрүүдэд анхаар авч хэрэгжүүлэх зөвлөмжийг холбогдох байгууллагуудад хүргүүлэх.

Аудитын зорилго, зорилтууд, хамарсан хүрээ:

“Нийслэлд хэрэгжсэн авто замын гүүр, гүүрэн байгууламж, нүхэн гарцтай холбоотой төсөл арга хэмжээний хэрэгжилт, үр дүн”-д гүйцэтгэлийн аудит хийж, дүгнэлт өгч зөвлөмж боловсруулан дүнг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулахад аудитын зорилго чиглэгдэнэ. Уг зорилгыг хангахын тулд дараах чиглэлээр аудитыг гүйцэтгэнэ. Үүнд:

- Авто замын гүүр, гүүрэн байгууламж, нүхэн гарцын төсөл, арга хэмжээний төлөвлөлт оновчтой байна уу?
- Төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт үр дүнтэй байна уу?

Аудитад НЗДТГ, НЗХГ, НХОГ ОНӨААТҮГ, НӨХГ, дүүргүүдийн ЗДТГ, холбогдох бусад байгууллага хамрагдана.

Аудит хийхэд гарсан хүндрэл бэрхшээл:

Гүүр, гүүрэн байгууламж, нүхэн гарцтай холбоотой нэгдсэн, бодит тоон мэдээлэл байхгүй, мэдээллийг гаргаж авахын тул аудитын баг нийслэл, дүүргийн ИТХ-ын 2016-2023 оны нийт тогтоолыг бүрэн түүвэрлэж ажилласан. Үүнд 489,608.6 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 32 ТАХ, “Шинэ бүтээн байгуулалт” дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөр батлах тухай” Улсын Их Хурлын 2010 оны 6 дугаар сарын 25-ны өдрийн 36 дугаар тогтоол, “МУЗГ-ын 2015 оны 309, 458 дугаар тогтоол”-оор 132.8 сая ам.долларын төсөвт өртөгтэй 5 ТАХ, БНХАУ-ын ЗГ-аас Монгол Улсын Засгийн газарт олгох “Нэг тэрбум ам.долларын хөнгөлөлттэй зээлийг ашиглах тухай” зээлийн ерөнхий хэлэлцээр, МУЗГ-ын 2018 оны 160 дугаар тогтоолоор 40.0 сая ам.долларын төсөвт өртөгтэй 1 ТАХ, гадаадын зээлээр 3,153.2 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 1 ТАХ-г хэрэгжүүлэхээр баталжээ.

Аудитаар холбогдох албан тушаалтнуудтай уулзалт, ярилцлага хийхэд нэгдсэн мэдээллийн сан байхгүй, 2016-2023 онуудад хэрэгжүүлсэн ТАХ-ний үр нөлөөг тооцоолсон судалгаа байхгүй, хөдөлгөөний эрчмийг тодорхой бүсэд гараар тоолдог, шинээр ашиглалтад орсон гүүр, гүүрэн байгууламжуудад зөвхөн зөрчил илрүүлдэг хяналтын камеруудыг суурилуулсан зэрэг хүндрэл бэрхшээл илэрсэн. Энэ нь эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, үр дүнг тооцоолох боломжийг хязгаарлаж байна.

Аудитын гол үр дүн:

Аудитын дэд зорилт А.1. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ нь Монгол Улсын урт болон дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичигтэй уялдсан уу?

- Нийслэлд 2016-2023 онд хэрэгжүүлэхээр баталсан ТАХ-нүүдийг хөгжлийн бодлогын урт болон дунд хугацааны баримт бичигт уялдуулан төлөвлөсөн байна.

Аудитын дэд зорилт А.2. Төсөл, арга хэмжээг Улаанбаатар хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд нийцүүлэн төлөвлөсөн үү?

- Нийт хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ТАХ-ний 25.6% нь Улаанбаатар хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд нийцээгүй байна.

Аудитын дэд зорилт А.3. Төсөл, арга хэмжээг төлөвлөхдөө холбогдох шалгуур үзүүлэлтээр үнэлж, эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, үр дүнг тооцсон уу?

- Төсөл, арга хэмжээ нь үр нөлөөтэй өгч байгаа хэдий ч төлөвлөхдөө эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, үр дүнг тооцохгүй байна.

Аудитын дэд зорилт А.4. Төсөл, арга хэмжээг төсөвлөлтийн болон холбогдох стандартын шаардлагын дагуу төлөвлөсөн үү?

- Хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх ТАХ-г төлөвлөхдөө холбогдох стандартуудад нийцүүлсэн хэдий ч хуульд заасан төсөвлөлтийн шаардлагыг бүрэн хангаагүй байна.

Аудитын дэд зорилт Б.1. Төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг холбогдох хуулийн дагуу зохион байгуулсан уу?

- ХАА-г зохион байгуулахдаа холбогдох хуулийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, шаардлагад нийцээгүй гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулсан байна.

Аудитын дэд зорилт Б.2. Төсөл арга хэмжээг хугацаандаа хэрэгжих боломжтой байдлаар тооцож санхүүжилтийг батлуулсан уу?

- Төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй ТАХ-г эхлүүлснээс гэрээг олон удаа сунгах, төсвийг жил бүр хуваан батлах шалтгаан болсон байна.

Аудитын дэд зорилт Б.3. Нэмэлт санхүүжилтийн гэрээ байгуулсан эсэх, гэрээ нь хуульд нийцсэн үү?

- Төсөвлөлтийн шаардлага хангахгүй ТАХ-г төлөвлөснөөс ТАХ удаашрах, төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулах, нэмэлт санхүүжилтийн гэрээ байгуулах үндэслэл болжээ.

Аудитын дэд зорилт Б.4. Төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэл, хэрэгжилтэд тавих хяналт үр дүнтэй байна уу?

- Хяналтыг эрх бүхий байгууллага үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн ч холбогдох эрхийн зүйн актыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

Аудитын дэд зорилт Б.5. Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжсэн гүүр, гүүрэн байгууламж, нүхэн гарцын хөрөнгийг бүртгэлжүүлж, ашиглалт, хамгаалалтыг эзэнжүүлсэн үү?

- Төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр дүнд бий болсон хөрөнгийн нэгдсэн мэдээллийн сан байхгүй, өмчид бүртгэх, хөрөнгийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалтын ажил бүрэн хэрэгжихгүй байна.

Аудитын дүгнэлт:

Аудитаар илрүүлсэн зүйлс, аудитын дүнд үндэслэн дараах дүгнэлтүүдийг хийж байна.

Үүнд:

1. Төсөл, арга хэмжээнүүд нь Монгол Улсын урт болон дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичигтэй уялдсан ч 41% нь эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, үр дүнг тооцоогүй, төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй байна;
2. Шинээр ашиглалтад орсон автозамын гүүр, гүүрэн байгууламжид зөвхөн зөрчил илрүүлдэг хяналтын камеруудыг суурилуулсан, хөдөлгөөний эрчмийг тодорхой бүсэд гараар тоолдог зэрэг нь төсөл, арга хэмжээний хүрсэн үр дүнг бүрэн тооцох нөхцөлийг хязгаарлаж байна;
3. Хуульд заасан шаардлагад нийцээгүй гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулдаг, архивын нэгжийн хадгалалт хамгаалалт хангалтгүй зэрэг зөрчил илэрсээр байгаад анхаарч холбогдох эрх зүйн актыг мөрдөж ажиллах шаардлагатай байна;
4. Зураг төсөвгүй, газар чөлөөлөлт хийгдээгүй ТАХ-г хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталсан нь төсөл, арга хэмжээ хугацаандаа хэрэгжихгүй байх, нэмэлт санхүүжилтийн гэрээ байгуулах үндэслэл болж байна.
5. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр дүнд бий болсон хөрөнгийн нэгдсэн мэдээллийн сан байхгүй, өмчид бүртгэх, хөрөнгийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалтын ажил бүрэн хэрэгжихгүй байна.

Аудитын зөвлөмж:

Аудитын дүн, дүгнэлтэд үндэслэн дараах зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч Х.Нямбаатар-т:

1. Төсөл, арга хэмжээнүүдийг төлөвлөхдөө хуульд заасан төсөвлөлтийн шаардлагуудыг хангуулж, эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, үр дүнг бүрэн тооцоолж байх;
2. Худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахдаа хуульд заасан шаардлагыг хангасан гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулах, архивын нэгжийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах;
3. Чиг үүргийн байгууллагуудын уялдаа холбоог сайжруулах, автозамын гүүр, гүүрэн байгууламж, нүхэн гарцын нэгдсэн мэдээллийн сантай болох, өмчийн бүртгэл, ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулж ажиллах;
4. Шинээр хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээнүүдийн техникийн тодорхойлолт, ажлын даалгаврыг боловсруулахдаа олон улсын жишигт нийцүүлэн техник тоног төхөөрөмжийг тусгаж зураг төсвийг боловсруулах.

Хавсралт:

№	Алдаа зөрчилтэй асуудал гаргасан	Тоо	Дүн	Үүнээс			
				Зөвлөмж	Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Хууль хяналтын бусад байгууллагад шилжүүлсэн
1	Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч (Х.Нямбаатар)-т:	4	-	4	-	-	-